

Şemsi Paşa Araba Vapurunda Sesi Büzüşesiceler 12 Eylül Dönemine Ait İki Anı

– Sami Biber · 01 Ekim 2019

ŞEMSİ PAŞA ARABA VAPURUNDA SESİ BÜZÜŞESİCELER / 12 EYLÜL DÖNEMİNE AİT İKİ ANI

1980 ihtilalinden hemen sonraydı. Demek ki 1981 yılı sömestr tatilindeydik...İstanbul'daydım.

Günlerden bir gün 'Taşlı-Dört Yol-Pazariçi-Yübe yübe-yübe' diye çığırkanlık yapan bir minibüs muavinin insanları konserve kutusu içindeki zerzavat gibi istiflediği dört tekerlekli musalla taşına binerek...Burada bir nokta koyalım. Taşlı = Taşlıtarla, Yani bu günkü Gaziosmanpaşa, Yübe ise Eyüp'e anlamına geliyor. Neyse...İşte o musalla taşı ile Yübe'e...Pardon Eyüp'e doğru giderken. Edirnekapı Mezarlığının oralarda 'Güüümmmm' diye bir sesle birlikte minibüs yan yattı.' Eyvah bomba attılar ' sandık önce. Ama baktık değilmiş. Bizim minibüsün iki tekeri birden patlamış. Bu 'Güümm' lastik patlaması 'Güüümmmm'üymüş. Ölen ya da yaralanan olmadığı gibi minibüsten ayrılan tek Allah'ın kulu da olmadı. Lastikler değiştirildi ve yola devam. Aksiliğe de devam tabii ki.

Berec'te (Ooooof ya şimdi nasıl anlatırsın Berec'i...Hani Berec diye piller vardı ya. İşte o pillerin imal edildiği fabrikanın olduğu yer ve o durağa Berec denirdi. Bazı minibüsler oradan, bazıları da Rami'den giderdi Eyüp'e. Minübüs muavinleri ' Berecten, Berecten' diye bağırır, bazı saflar da 'beleştten beleştten' anlar ve paraları da yoksa bir ton sopa yerlerdi şoför ve muavinlerden. İşte o Berec) Evet...Berec'te minibüs birden zıncı diye durdu. Orhan Baba'nın ' Bir teselli ver'i de sustu ki en şaşılacak şey buydu. O günlerde sadece iki şey susturabilirdi Orhan Baba'nın ' Bir teselli ver'ini. Birincisi kıyametin kopması, ikincisi polis veya asker çevirmesi. Bizim duruş sebebimiz elbette ki ikinci çıktı.

Tüm yolcular minibüslerden indirildi. Kimlik kontrolü ve üst baş araması yapılıyor. Elimi ceplerime atıyorum lakin ne kimlik var ne de kimliğimi ispat edebileceğim başka bir belge. ' Eyvah ki eyvah'. Asker kontrollü polis çevirmesi...Koskoca minibüste tek kimliksiz vatandaş benim.Diğer yolcular minibüse dolduruldu tekrar. Ben hariç tabii ki. O yolcuların ' Fincanı taştan oyarlar/ Samiye böyle kıyarlar' bakışları arasında sorgu sual başladı: Amiri memuru tüm polisler fitil gibi. Kibrit çaksan yanacak durumdalar.

-Kimliğin nerede?

-Hık ve de mık.

-Lan sana soruyorum angut. Kimliğin nerede?

-Vallahi de hık. Billahi de mık.

-Oğlum konuşsana kimliğin nerede?

-Amirim Vallahi elbise değiştirdim. Öteki ceketin cebinde kalmış.

-Öteki ceketin nerede?
-Dedim ya amirim evde kalmış.
-Ne iş yaparsın sen?
-Öğretmenim amirim.
-Oğlum sen esrar mı içtin. Morfin mi kullandın? Kimliğin nerede senin?
-Amirim evde kaldı.
-Evin nerede senin?
-Eyüp'te.
-Nerede öğretmensin?
-Manavgat'ta.
-Ulan yalancı zepevenk. Hani Eyüpte oturuyordun? Eyüp'te oturup da her gün taaa Manavgat'a mı gidiyorsun göreve?
-Amirim tatile geldim.
-Hangi katile geldin? Çabuk o katilin adını öt bakalım.
-Amirim katil değil tatil.
-Haa anladım. Hangi okulda görev yapıyorsun?
-Manavgat İmam-Hatip Lisesi'nde.
-Ulan oğlum bak Müslüman adammışsın da. Ne diye kimliğini yanında taşıyorsun?

Ağzımı açtım ama artık tısss diye dir ses çıkıyordu benden. O da önden mi arkadan mı hiç anlayamadım. Tam anlamıyla sesim büzüşmüştü.

İşte o anda bir mucize oldu. Bir bekçi baba yaklaştı yanımıza.

-Amirim ben bunu tanıyorum. Bizim Piyer Loti'de oturuyor. Doğru söylüyor. O bir öğretmendir. Kimseye zararı yoktur garibin.
-Haa öyle mi. İyi o halde. -Haydi si.tir git. Bir daha da kimliksiz dolaşma.

Tövbeler tövbesi bir daha mümkün mü?

Bir kaç gün sonra da kardeşim Naci geçiyor böyle bir sorgu sualden. Ama onun suçu kimliksiz dolaşmak değil. Çok daha ağır bir cürüm.

Naci o yıllarda bir mermer fabrikasında çalışıyor. İş yeri İstanbul'un Anadolu yakasında.

İşte o günlerde Naci'yi Avrupa yakasına gönderiyor fabrikanın patronu. Çatlayan, delinen mermerlere dolgu malzemesi alınacak. Ama asıl dolgu malzemesi çok pahalı olduğu için plastik hammaddesi ile mermer dondurucu karıştırılıp dolgu işlemi bu şekilde hallediliyor. Yalnız çok önemli bir hususa çok dikkat etmek gerekiyor: Bu iki madde bir araya gelince yüksek bir ısı ortaya çıkıyor. Kapalı ortamda ise

bu ısı patlamaya bile sebep olabiliyor. Ve ne yazık ki Naci'nin bu bilgiden haberi yok.

Gerekli malzemelerden oldukça fazla miktarda alıp bunları naylon poşetlere, poşetleri de bir malzeme çantasına koyarak Şemsipaşa Araba Vapuruna biniyor. İçindeki malzeme nasılsa kimsenin işine yaramaz ' düşüncesiyle çantayı oturduğu bankın altına koyarak eline aldığı çay ve simitle güzelim Marmara'nın lacivert sularını seyre dalıyor ki beş dakika sonra poşetlerdeki malzeme her nasılsa birbiriyle temas ediyor ve kapalı bir valizin içinde olduğu için de büyük bir gümlleme ile patlıyor. Araba vapurunda büyük bir panik yaşanıyor ilk anda. Herkes korku içinde. Gümlemeden Naci de korkuyor doğal olarak.

Panik biraz yatışınca gümlemenin o çantadan kaynaklandığı anlaşılıyor. Naci işlediği suçun ne denli ağır olacağını düşüneneğine çanta içindeki malzemeyi kurtarma telaşına düşünce de yakayı ele veriyor. Her ne kadar malzemeleri birbirinden ayırarak yeni patlamaları önlese de iki inzibatın demirden kısıkcından kurtaramıyor kendisini.

Şemsipaşa Araba Vapurunun yanaşacağı iskele neresi? Harem. Haremin yukarısında ne var? Bilmeyenler için tarihi bir yapı olan Selimiye Kışlası ama bilenler için o günlerin Sıkı Yönetim Komutanlığı.

Naci, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığında. Beş dakika geçmeden de sorguda.

-Hangi örgüttesin?

-Komutanım ne örgütü. Ben basit bir işçiyim o kadar.

-Bana masal okuma. Hangi örgüt adına yaptın bu eylemi?

-Komutanım, ekmek Kur'an çarpsın ki örgüt mörgüt filan bilmem ben. Ekmeğinin peşinde garip bir işçiyim. o kadar.

-Madem işçisin nerede çalışıyorsun?

-Renk-Taş Mermer fabrikasında. İsterseniz sorabilirsiniz. Patron yolladı beni bu malzemeleri almaya. Patlayacağını bilmiyordum.

- Patronun hangi örgütten?

- Örgüt filan yok komutanım. İki gözüm önüme aksın...

-Merak etme o iki gözünü de önüne akıtacağın zaten. Hiç yolu yok ötüreceğim seni. O örgütü, seni bu eyleme yollayanları bir bir öteceksin bana..

Şemsi Paşa Pasajında değil, Şemsi Paşa Araba Vapurunda da değil ama Sıkı Yönetim komutanlığında Naci'nin de sesi büzüşüyor.

Komutan dışarı çıkıyor. Bu arada Naci'nin yanına gelen bir astsubay ' Oğlum ben sana inanıyorum ama bir komutan filan yakının yoksa b.ku yedin ki hem de kürekle ' deyince Naci'nin kafa çalışmaya başlıyor. Dili çözülüyor tekrar.

-Var komutanım var. Hem de Paşa yakınım var.

-Kim?

-Korgeneral Halis Burhan Paşa (Tansu Çiller döneminde iki kez Hava Kuvvetleri Komutanı oldu)

-Neyin olur?

-Teyzemin Kocası.

-Hımmm. Bak bu iyi.

Az sonra komutan geliyor.

-Tamam söylediklerin doğruymuş. Renk-Taş Mermer Fabrikasında çalışıyormuşsun ve de patronların seni yollamış o malzemeleri almak için. Lakin araba vapuruna kimyasal madde ile girmek suçtur. Ayrıca her araba vapurunda da uyarı yazıları vardır ' Kimyasal madde taşımayınız diye' bunu bile bile ne diye o maddelerle bindin araba vapuruna ha? Birileri mi seni zorladı yoksa ? Haydi anlat bana?

Astsubay atılıyor:

-Komutanım bu genç Halis Burhan Paşanın yakınımıymış. Ben kasıtlı bir hareket yapacağını sanmıyorum.

Biraz önce oldukça sert olan komutan başlıyor gülmeye:

-Merak etme her şeyi biliyorum. Patronu da zaten Halis Burhan Paşanın kayınbiraderi, bu hıyarın da dayısıymış. Biraz korkutmak istedim bu salağı. Korksun ki unutmasın bir daha kimyasal maddelerin ne kadar tehlikeli olabileceğini.

-Bu durumda komutanım?

-Si.tirsin gitsin.

Naci oradan çıktıktan sonra dünyaya yeniden gelmiş gibi olmuş. Çok sevinmişti çoooooookkkk. Ama ertesi güne kadar sürdü bu sevinci. Çünkü ertesi gün zamanın Tercüman Gazetesinin ilk sayfasında manşetten bir haber vardı. Fotoğraflı ile birlikte hem de: 'Şemsi Paşa Araba Vapuruna Bombalı saldırı '